

GHID MONTAN

PROFIL OCUPAȚIONAL

Descrierea ocupației: Practicanții unei astfel de ocupații însoțesc indivizi sau grupuri de persoane în excursii sau/și pe diferite trasee turistice montane; monitorizează activitățile turiștilor și le predă deprinderi cum ar fi metodele de cățărare, tehnici de supraviețuire în zone nepopulate, demonstrații și sfaturi despre utilizarea diverselor echipamente și materiale.

Cod COR: 349 104

A. Sarcini principale

Această componentă cuprinde acele sarcini aferente unei ocupații care au cea mai mare importanță pentru ocupația respectivă și permit diferențierea între o persoană cu performanțe ridicate în profesia respectivă (expert) și o persoană cu performanțe reduse (novice).

- Însoțește indivizi sau grupuri de persoane în excursii sau/și pe diferite trasee turistice montane;
- Asigură transportul, cazarea, și asistența medicală pentru turiștii pe care îi conduce;
- Monitorizează activitățile turiștilor pentru a se asigura că aceștia respectă regulile traseului respectiv și măsurile de siguranță impuse;
- Oferă turiștilor informații cu caracter geografic, economic, istoric, cultural sau de altă natură privind zonele și punctele de atracție care se află pe traseul excursiei și răspunde la întrebările acestora;
- Rezolvă problemele care apar în timpul excursiei (îmbolnăviri, pierderi, diverse accidente etc.);
- Protejează natura asigurându-se că turiștii pe care îi conduce nu distrug și nu poluează zonele turistice vizitate.;
- Intervine în situații de criză pentru a participa la salvarea turiștilor accidentați sau aflați în pericol pe munte ;
- Alege locul potrivit și se ocupă de instalarea taberei pentru înnopțat în natură ;
- Se ocupă de siguranța fizică a grupului prin activități de prevenire a accidentelor și prin oferirea primului ajutor;
- Stabilește rute și locuri de vizitat pe baza cunoștințelor despre diferite zone specifice;
- Verifică condițiile de mediu, starea traseelor, abilitățile și capacitățile clienților pentru a planifica itinerariile excursiilor, instructajul și resursele necesare;

- Înainte de plecare, assemblează și verifică echipamentul și resursele necesare;
- Schimbă și adaptează traseul în funcție de rezistența fizică a turiștilor;
- Oferă informații despre viața animalelor sălbatice și despre regulamentele relevante, cum ar fi cele referitoare la sezonul de vânătoare și pescuit;
- Predă deprinderi cum ar fi metodele de cățărare, tehnici de supraviețuire în zone nepopulate și oferă demonstrații și sfaturi despre utilizarea diverselor echipamente și materiale;
- Evaluează riscurile unei acțiuni și ia toate măsurile de precauție pentru a asigura securitatea clienților săi;
- Vorbește limbi străine de circulație internațională pentru a putea comunica cu vizitatorii străini;
- Periodic participă la cursuri de specializare și/sau perfecționare;
- Identifică și mediază eventualele conflicte ce pot apărea în cadrul grupului de turiști sau între aceștia și alte persoane.

B. Contextul muncii

Această componentă conține informațiile esențiale despre mediul în care practicantii unei ocupații își exercită activitățile menite să ducă la îndeplinire sarcinile aferente și eventualele riscuri la care aceștia se expun.

B₁. Mediul fizic

- Majoritatea activităților se desfășoară în aer liber
- Spațiul poate prezenta temperaturi extreme, munca la înălțime sau în poziții neuzuale

B₂. Mediul socio-organizațional

- Munca realizată se desfășoară în cadrul unui orar flexibil în funcție de sezon și oportunitățile ivite
- Consecințele erorilor în cadrul muncii pot fi grave
- Munca presupune interacțiuni interpersonale foarte frecvente

B₃. Riscuri. Alte notificări speciale

- Risc de expunere la viruși
- Risc de rănire

C. Nivelul de educație și calificare

Exercitarea oricărei ocupații necesită un anumit traseu de educație sau training finalizat printr-o calificare. Conform Cadrului European al Calificărilor (EQF) există 8 niveluri de calificare (N1-N8).

- Studii medii sau postliceale
- Nivel de calificare: N4–N5

D. Cunoștințe și deprinderi

Cunoștințele colecții de informații relaționate, specifice unui domeniu. Ele sunt rezultatul învățării formale sau non/informale. Deprinderile sunt cunoștințele procedurale, adică blocuri de cunoștințe despre cum să faci o activitate (proceduri, strategii, tehnici), de regula cu o anumită unealta.

Cunoștințe referitoare la:

- Servicii clienți și personal
- Geografie
- Limbi străine
- Siguranță publică și securitate

Tipuri de deprinderi

- Deprinderi de rezolvare a problemelor
- Deprinderi sociale
- Deprinderi folosite în învățare

E. Aptitudinile

Aptitudinea reprezintă un set de procese cognitive, psihomotorii sau senzoriale necesare pentru a obține performanță într-o gamă de activități. Succesul în activitatea respectivă presupune pe lângă aptitudini, un set de cunoștințe dobândite printr-o rută educațională.

E1. Aptitudini cognitive

Aptitudine	Nivel de dezvoltare				
	1 (minim)	2 (mediu inferior)	3 (mediu)	4 (mediu superior)	5 (maxim)
1. Abilitatea generală de învățare			X		
2. Aptitudinea verbală				X	
3. Aptitudinea numerică			X		
4. Aptitudinea spațială				X	
5. Aptitudinea de percepție a formei			X		
6. Abilități funcționărești			X		
7. Rapiditatea în reacții					X
8. Capacitatea decizională				X	

E2. Aptitudini psihomotorii (A_P), senzoriale (A_S) și fizice (A_F)

Aptitudini psihomotorii

- Coordonarea membrelor
- Fermitate braț-mână
- Timp de reacție fizică

Aptitudini senzoriale

- Acuitate auditivă
- Acuitate vizuală apropiată
- Localizarea sursei de sunet
- Vedere nocturnă
- Percepție tridimensională
- Claritate în vorbire
- Atenție distributivă

Aptitudini fizice

- Rezistență fizică
- Echilibru
- Dinamica puterii musculare

F. Alte caracteristici relevante

Cele mai importante caracteristici, altele decât cunoștințe, deprinderi și abilități (Knowledge, skills, abilities - KSA) sunt: interesele, surse ale satisfacției profesionale și caracteristicile de personalitate.

F1. Interese

Primele trei tipuri de interese în ordinea relevanței sunt:

R S E (realist, social, întreprinzător)

F2. Surse ale satisfacției profesionale

- independența în muncă
- varietatea sarcinilor
- realizare personală
- responsabilitate
- servicii în folosul celorlalți
- creativitate în muncă
- valori morale

F3. Caracteristici de personalitate

- Practicantul unei astfel de ocupații ar trebui să fie o persoană amabilă, sociabilă, orientată spre acțiune; o persoană cu un bun echilibru emoțional și un grad crescut de independență.

G. Perspectiva pe piața muncii

Perspectiva pe piața muncii se referă la dinamica dezvoltării ocupației respective în raport cu ansamblul ocupațiilor prezente pe piață. Sunt utilizate trei categorii de notații care semnifică tot atâtea tendințe: creștere (dinamica ocupației e mai mare decât celelalte ocupații per ansamblu), stagnare (dinamica ei este similară cu a altor ocupații) și scădere (dinamica este sub nivelul ansamblului ocupațiilor)

- Creștere

H. Categoria de salarizare

Raportarea unui salariu la salariul minim pe economie este un indicator relativ constant și foarte informativ, independent de fluctuațiile salariale. Ca atare vom avea ocupații cu salariu minim și ocupații de $n \times$ salariul minim, unde n poate fi și un interval (ex. „2-4” x salariul minim).

(1,5 - 4) X Salariu minim pe economie

I. Ocupații similare

Sunt prezentate 2-5 ocupații care fac parte din aceeași grupă, conform opiniei specialiștilor

- Ghid de turism
- Ghid de turism sportiv
- Conducător grup turistic